

prima instanță: V.Clima
(Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău)
instanța de apel: Iu.Cimpoi, N.Bulgac, N.Simciuc
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-1950/16

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Chifiac Iurie în interesele recurentului Topor Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Topor Angela împotriva lui Topor Victor cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, prin care s-au respins apelurile declarate de către Topor Angela reprezentată de către avocatul Leu Vasile și Victor Topor reprezentat de către avocatul Chifiac Iurie, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 18 iunie 2015,

c o n s t a t ă:

La data de 19 mai 2014 Angela Topor s-a adresat cu cerere în instanța de judecată către împotriva lui Victor Topor cu privire la partajarea bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie a soților după desfacerea căsătoriei prin determinarea a cîte $\frac{1}{2}$ cotă parte ideală din apartamentul nr.14 din bd. Mircea cel Bătrîn nr. 12/1, mun. Chișinău cu nr. cadastral 0100311.14.01.014 și a cîte $\frac{1}{2}$ cotă parte ideală din apartamentul nr. 88 din bd. Mircea cel Bătrîn nr. 20/3, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100311.333.01.088 și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4-7, vol.)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că începînd cu anul 1988 și pînă în martie 1997 s-a aflat în concubinaj cu Topor Victor, la data de 14 octombrie 1991 s-a născut fiica Topor Marina, căsătoria a fost încheiată la data de 07 martie 1997, care a fost desfăcută la 24 decembrie 2003.

Odată cu desfacerea căsătoriei nu au partajat proprietățile comune, deoarece au ajuns la un acord, prin care Topor Victor s-a obligat să doneze fiicei acestora Topor Marina apartamentul nr. 14 din bd. Mircea cel Bătrîn 12/1, mun. Chișinău.

Reclamanta menționează, că apartamentul indicat cu două odăi a fost dobîndit în anul 1996, în timpul conviețuirii în comun, prin schimbul unei locuințe cu o odaie ce aparținea lui Topor Victor cu drept de proprietate și diferența din costul apartamentului în sumă de 3500 euro al reclamantei.

La moment în apartamentul litigios locuiește ea și fiica Topor Marina. Din data divorțului și pînă în septembrie 2013 pîrîtul nu a solicitat ca apartamentul să

fie eliberat. În toată această perioadă ea a contribuit la îmbunătățirea apartamentului, fiind efectuată o reparație capitală din sursele financiare proprii.

În perioada de concubinaj și căsătorie au mai acumulat un automobil de model Toyota Land Cruiser Prado și un teren pentru construcții situat pe str. Bucovinei, mun. Chișinău. Terenul a fost înstrăinat după desfacerea căsătoriei cu acordul său cu condiția că Topor Victor va dona apartamentul nr. 14 din bd. Mircea cel Bătrîn 12/1 fiicei Topor Marina, însă nu s-a ținut de promisiune.

Cu banii primiți în urma înstrăinării terenului, situat pe str. Bucovinei, mun. Chișinău, Topor Victor a cumpărat apartamentul nr. 88 din bd. Mircea cel Bătrîn 20/3, mun. Chișinău.

Reclamanta indică, că fiica acestora Topor Marina este studentă. Ca urmare a stresului condiționat de divorțul părinților s-a îmbolnăvit de diabet zaharat.

Prin hotărîrea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din data de 18 iunie 2015 s-a dispus partajarea proprietății comune în devălmășie a foștilor soți Topor Angela și Topor Victor prin atribuirea în proprietatea Angelei Topor și Victor Topor a câte ½ cotă-parte ideală din apartamentului 14 din bd. Mircea cel Bătrîn 12/1, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 01003311.141.01.014. S-a respins ca neîntemeiată pretenția reclamantei cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie a foștilor soți Angela Topor și Victor Topor a câte ½ cotă – parte din apartamentul nr. 88 din bd. Mircea cel Bătrîn 20/3, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 01003311.333.01.088. S-a încasat de la Victor Topor în beneficiul Angelei Topor cheltuieli judiciare de plată a taxei de stat proporțional pretenției admise în sumă de 709,50 lei. S-a încasat de la Victor Topor în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7550,85 lei și cheltuieli judiciare suportate de către instanță legate de citarea părților, proporțional pretenției admise în sumă de 18,0 lei. S-a încasat de la Angela Topor în beneficiul statului cheltuieli judiciare suportate de către instanță în legătură cu citarea părților proporțional pretenției respinse în mărime de 23,88 lei (f.d. 208, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe la data de 22 iunie 2015 avocatul Leu Vasile în interesul Angelei Topor a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a hotărîrii contestate cu emiterea unei hotărîri noi în acest sens (f.d. 211, vol. I).

Topor Victor, invocînd ilegalitatea hotărîrii primei instanțe, la data de 07 iulie 2015 a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărîrii contestate cu emiterea unei hotărîri noi prin care acțiunea să fie respunsă (f.d. 217, vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015 s-au respins cererile de apel depuse de către Topor Angela reprezentată de către avocatul Leu Vasile și Victor Topor reprezentat de către avocatul Chifiac Iurie, s-a menținută hotărîrea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din data de 18 iunie 2015 (f.d. 30, vol. II).

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că aflîndu-se în relații de concubinaj, ulterior de căsătorie, soții Topor, din mijloace comune, au dobîndit dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 14 din bd. Mircea cel Bătrîn,12/1, mun. Chișinău, în comun folosindu-se de acest imobil.

Astfel, raportînd prevederile legale la circumstanțele pricinii, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a concluzionat că apartamentul în cauză a fost

dobândit de către părți în timpul aflării acestora în relații de căsătorie și concubinaj și ca urmare, regimul juridic asupra lui urmează să fie determinat ca regim de proprietate comună în devălmășie a soților.

Conform art. 370 din Codul civil, împărțirea bunului proprietate comună în devălmășie între coproprietarii devălmași se face proporțional aportului fiecăruia la dobândirea bunului. Pînă la proba contrară, aportul coproprietarilor devălmași este prezumat a fi egal.

Conform art. 373 alin. (1) din Codul civil, în cazul împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, părțile lor se consideră egale.

Conform art. 26 din Codul familiei, la împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților sînt considerate egale, dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.

Dat fiind faptul că părțile nu au demonstrat un aport mai mare în raport unul altuia, instanța de apel a considerat că prima instanță temeinic și legal a partajat apartamentul nr. 14 din bd.Mircea cel Bătrîn,12/1, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100311.141.01.014 prin atribuirea în proprietatea Angelei Topor și a lui Victor Topor a cîte 1/2 cotă- parte ideală din apartamentul enunțat, iar argumentele invocate de către reprezentantul apelantului-pîrît în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Instanța de apel a concluzionat că actele pricinii, însă, denotă faptul că apelanta-reclamantă nu a prezentat probe pertinente și veridice, care ar confirma că lotul de pămînt și unitățile de transport au fost înstrăinate la o valoare de 19050 Euro, valoarea investiției în apartament, din care să se desprindă concluzia aportului său de 50%.

Or, valoarea de vînzare a lotului de pămînt este de 30000 lei, o valoare mai mare nefiind demonstrată, iar prețul de înstrăinare a unităților de transport nu a fost nominalizată.

De asemenea, apelanta-reclamantă nu a prezentat probe pertinente și veridice, care ar confirma introducerea mijloacelor financiare derivate din înstrăinarea terenului și a unităților de transport direct în achiziția apartamentului nr.88 din bd.Mircea cel Bătrîn 20/3, mun.Chișinău, iar prezumția în cazul dat nu operează.

La 17 iunie 2016 avocatul Chifac Iurie în interesele recurentului Topor Victor a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii ca fiind depusă tardiv.

În motivarea recursului se invocă că atît instanța de apel cît și instanța de fond nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Indică recurentul în recurs că potrivit prevederilor pct. 24 lit.(a) a HP CSJ nr. 2 din 27.03.2006, dacă dreptul de proprietate a fost dobândit în timpul relației de concubinaj, obiectul material al acestuia se va partaja conform aportului fiecăruia la dobândirea bunului, dobândirea bunului fiind considerată ca rezultat al unui acord de activitate comună în scopul dobîndirii de bunuri, adică al contractului de societate civilă (art. 1339 CC RM).

Astfel, Topor Angela urma să demonstreze în cadrul ședinței de judecată aportul său la dobândirea bunurilor pretinse.

Conform art. 210, al. (1), Cod Civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

Conform art. 211, al. (1), Cod Civil, nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic.

Reclamanta nu a prezentat careva probe pertinente, care ar demonstra aportul ei la dobândirea bunurilor litigioase, și corespunzător ea nu poate pretinde nici la o cotă parte din bunurile menționate. Afirmația Angelei Topor, precum că ea a contribuit la procurarea apartamentului nr. 14 din str. Mircea cel Batrîn, 12/1, mun. Chișinău, cu 3500 dolari SUA nu este întemeiată, deoarece declarația ei nu se confirmă cu careva probe scrise.

Încălcând prevederile art. 211, al. (1), Cod Civil, instanța de fond a justificat contribuția la schimbul apartamentelor doar cu declarațiile persoanelor audiate.

La fel s-a constatat, că Topor Angela s-a adresat în instanța de judecată cu acțiunea împotriva lui Topor Victor, privind partajarea proprietății comune, la 19 mai 2014.

Astfel, a fost omis termenul de prescripție prevăzut de art. 25, al. (8) al Codului Familiei stabilit pentru împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților a căror căsătorie a fost desfăcută.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale la 24 decembrie 2015, (f.d.43, vol.II), însă materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data de 17 iunie 2016 se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către avocatul Chifac Iurie în interesele recurentului Topor Victor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Chifiac Iurie în interesele recurentului Topor Victor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul acestora la soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de către avocatul Chifiac Iurie în interesele recurentului Topor Victor ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Chifiac Iurie în interesele recurentului Topor Victor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru